

FIRE LINE DO NOT CROSS

FIRE LINE DO NOT CROSS

cpr.tr@prysmiangroup.com

CPR - Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'nin kapsamı ve amacı nedir?

“Yapı Malzemeleri Yönetmeliği” nin amacı, yapı malzemelerinin temel karakteristikleri ile ilgili performans beyanlarının ve malzemelere CE işaretinin iliştilmesinin kurallarını oluşturarak yapı malzemelerinin piyasaya arz edilmesi ve piyasada bulundurulması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, bununla birlikte yapı malzemelerinin performansları ile ilgili olarak güvenilir bir bilgi kaynağı oluşturmaktır.

Öncelikle, yıllardır üzerinde çalışılan CPD (Construction Products Directive) – Yapı Malzemeleri Direktifi'nden CPR'a yani yönetmeliğe geçişin tarihçesine bakalım:

CPD - Yapı Malzemeleri Direktifi (Construction Products Directive) 89/106/EEC	21 Aralık 1988
CPR - Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (Construction Products Regulation (EU)) No:	4 Nisan 2011
CPR'ın Avrupa Birliği ülkelerinde kanun halinde uygulamaya geçmesi	1 Temmuz 2013
Kablolar için EN 50575'in CENELEC tarafından yayınlanması	1 Eylül 2014
Kablolar için EN 50575'in The Official Journal of European Union(OJEU)'da yayınlanması	1 Temmuz 2015
Kablolar için EN 50575 standardının ve CE işaretlemesinin uygulamaya geçmesi	1 Temmuz 2016
Kablolar için EN 50575 standardının ve CE işaretlemesinin uygulamaya geçmesi	1 Temmuz 2017

CPR, hangi ürünlerin hangi performans seviyesini sağlaması gerektiğine dair bir gereklilik getirmek yerine, performans ve güvenlik seviyelerini belirlemeyi ülkelerin kendi sorumluluğuna bırakıyor.

Örneğin kablo sektörü için CPR, bina ve altyapı dahil olmak üzere, herhangi bir yapıda bulunan sabit tesisatlarda kullanılan kabloların yangına tepki ve yangına dayanım performansı gerekliliklerini içerir. Yani hangi kablonun hangi performansı sağlaması gerektiğini değil, hangi tepki veya dayanım performansının hangi kriterleri sağlaması gerektiğini söyler. Bununla birlikte, yapılarda kullanılan kabloların yangına karşı performans beyanlarını ve CE işaretlemesini zorunlu kılar.

Bu amaçla, yapı malzemelerinin düzenli ve kararlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan metotları tanımlayan “ortak teknik bir dil” oluşturulmuş ve “uyumlaştırılmış teknik şartname” lerde de detaylı olarak açıklanmıştır. Bu ortak dili hem üreticiler ürünlerinin performanslarını beyan ederken, hem düzenleyici kurumlar üreticilerden isteyecekleri gereklilikleri belirtirken, hem de son kullanıcılar yapılarında kullanılacak en uygun ürünü seçerken kullanabilecekler.

CPR hakkında Avrupa'da yayınlanan teknik şartname ve yönetmeliklerde sözü geçen bazı İngilizce terim ve tanımlamalar, Türkiye'de de ortak bir dil temin edilebilmesi amacıyla aşağıdaki şekilde kullanılabilir:

CPD (Construction Products Directive)	: Yapı Malzemeleri Direktifi
CPR (Construction Products Regulation)	: Yapı Malzemeleri Yönetmeliği
LVD (Low Voltage Directive)	: Alçak Gerilim Direktifi
Euroclasses	: Avrupa Sınıfları
Harmonised Technical Specification	: Uyumlaştırılmış Teknik Şartname
Transition Period	: Geçiş Süreci
Transition Period	: Yangına Tepki Performansı
Resistance to fire performance	: Yangına Dayanım Performansı
DoP (Declaration of Performance)	: Performans Beyanı
NPD (No Performance Declared)	: Performans Belirlenmemiştir
Notified Body	: Performans Belirlenmemiştir
AoC (Attestation of Conformity)	: Uygunluk Teyidi

Bununla birlikte CPR, yukarıda sözünü ettiğimiz üreticiler, düzenleyici ve denetleyici kurumların yanı sıra proje firmaları, yüklenici firmalar, mühendis veya mimar gibi son kullanıcılara da farklı yükümlülükler getirmektedir.

CPR'in düzenleyici ve denetleyici kurumlara getirdiği yeni yükümlülükler:

- Türkiye için bu görev Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sorumluluğundadır ve bakanlık, kabloların yangına karşı gösterdiği performansların ulusal seviyede düzenlenmesine karar verir.
- Hangi uygulamada hangi performans sınıfının geçerli olacağına karar verir.
- Herhangi bir yeni ulusal düzenlemede ortak Avrupa Sınıfı (Euroclasses) performanslarını kullanır.
- Mevcut ulusal sınıflara karşı gelen yeni sınıflandırmayı belirler.

- Geçiş süresince, mevcut düzenlemeleri, yeni Avrupa Sınıfı performanslarına uygun olarak değiştirir.

CPR'in üreticilere getirdiği yeni yükümlülükler:

- Üretici, ilgili standartlara uygun olarak performans beyanı düzenler ve ürettiği ürünün beyan ettiği performansa uygun olduğuna ilişkin sorumluluğunu performans beyanı düzenleyerek üstlenir.
- Üretici, performans beyanını standartlarda belirtilen formata uygun olarak düzenleyip elektronik veya yazılı kopyasını hazır bulundurmalıdır.
- Üretici, bir ürünü için beyan ettiği performansın, o ürünün tüm seri üretiminde aynı kalmasını sağlamalıdır.
- Üretici, CE işaretini ve beraberindeki bilgileri standartlarda belirtilen formatta ürünün üzerine veya etiketine iliştiirmekle yükümlüdür.
- Piyasaya arz edilen ürünlerin CPR gerekliliklerini sağladığından emin olmak sadece üreticilerin değil, aynı zamanda ithalatçı ve dağıtıcıların da sorumluluğundadır.

CPR'in son kullanıcılara getirdiği yeni yükümlülükler:

- Ortak Avrupa Sınıfı (Euroclasses) performanslarını bilmek.
- Herhangi bir ürünün performansı hakkında kaynak olarak DoP – Performans Beyanı'nı kullanabileceğini ve bu belgenin elektronik ortamda veya yazılı olarak erişilebilir olduğunu bilmek.
- Uygulanabilir yasal gereklilikler hakkında bilgi sahibi olmak.
- Tüm yapı uygulamalarında, ürün performanslarını göz önünde bulundurarak en uygun seçimi yapmak.
- Mevcut Avrupa standartları ve uluslararası standartlarda tanımlanan performanslar ile ortak Avrupa Sınıfı (Euroclasses) performansları arasındaki ilişkiyi anlamak.
- CPR'da tesisatlandırmaya ilişkin herhangi bir değişiklik veya yeni bir gereklilik olmadığını bilmek.

CPR'in faydaları:

- CPR'in yürürlüğe girmesi ile birlikte, standartlara netlik ve açıklık getirilmiştir.
- Bütün Avrupa Birliği ülkeleri ve Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yapmak isteyen ülkeler için ortak bir teknik dil oluşturularak, yapı malzemeleri hakkında güvenilir bir bilgi kaynağı yaratılmış oldu.
- Kalite bilinci ve yangın güvenliği konusunda çok kuvvetli adımlar atılmış oldu.
- Standartlara uymayan ve düşük kaliteli ürünlerin bu pazarlara girişi için ciddi yasal engel ve yaptırımlar getirilmiş, bu sayede haksız rekabetin önüne geçilmiş oldu.
- Gün geçtikçe sayıları giderek artan yangınlarda güvenliği sağlamak, oluşabilecek risk ve kayıpları en aza indirmek için son yıllardaki en büyük adım atılmış oldu.

Yangın anındaki güvenliğin sağlanması ile, herhangi bir yapıda çıkabilecek yangın anında, alev ve dumanın üretiminin ve diğer yapılara yayılımının sınırlandırılması; insanların güvenli bir şekilde yangın mahalinden tahliye edilebilmesi ve yangına müdahalenin güvenli bir şekilde yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

CPR yönetmeliği, kablolar açısından, Avrupa Birliği'nde 2006 yılında yürürlüğe giren Alçak Gerilim Direktifi (LVD-Low Voltage Directive)'ne göre çok daha kapsamlı bir yönetmeliktir. CPR içerisinde, fiber optik kablolar da dahil olmak üzere tüm "güç, kontrol ve iletişim" kabloları ile ilgili olarak, sağlık, çevre ve yangın güvenliği gerekliliklerine destek olacak üç önemli performans ele alınmaktadır :

1. Yangına Tepki Performansı (Reaction to fire)
2. Yangına Dayanım Performansı (Resistance to fire)
3. Tehlikeli Madde Açığa Çıkması (Release of dangerous substances)

Bir sonraki bölümde **CPR-Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ve kablo sektörü (EN 50575)** hakkında bilgiler vereceğiz.

CPR hakkındaki diğer teknik makalelere ulaşmak için:
prysmiangroup.com.tr/cpr

Hazırlayan: Tamer Yavuztürk
E-posta : tamer.yavuzturk@prysmiangroup.com

Kaynaklar :

1. "Yapı Malzemeleri Yönetmeliği" (305/2011/AB) - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 10 Temmuz 2013. Sayı :28703
2. BS EN 50575 : 2014 - "Power, control and communication cables. Cables for general applications in construction works subject to reaction to fire requirements"
3. Official Journal of European Union (OJEU) - <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
4. Construction Products Regulation (CPR) - http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/product-regulation/index_en.htm
5. TS EN 13501-6 : Nisan 2014 - Yapı mamulleri ve yapı elemanları - Yangın sınıflandırması - Bölüm 6: Elektrik kablolarındaki yangın deneylerinin reaksiyonlarından elde edilen veriler kullanılarak sınıflandırma

Prysmian Group Türkiye Hakkında

Prysmian Group Türkiye; merkezi 1964 yılından bu yana, Mudanya'da (Bursa) yer alan Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş. ile 2011 yılında gruba dahil olan Draka Comteq Kablo ve Ltd. Şti. ve Draka İstanbul Asansör İth. İhr. Üretim Tic. Ltd. Şti. firmalarından oluşmaktadır. Prysmian Group Türkiye bünyesinde, bugün yaklaşık 550 kişi çalışmaktadır ve ürün yelpazesi kapsamında 220 kV'a kadar olan tüm enerji kabloları, 3.600 çiftte kadar bakır iletkenli haberleşme kabloları ile fiber optik kabloları bulunmaktadır. Ayrıca, Draka ile sadece ana ortaklar seviyesinde gerçekleşen birleşme sonucunda, demiryolu sinyalizasyon kabloları, asansör sistemleri, stüdyo broadcast kabloları ve özel kablolar ürün yelpazesine eklenmiştir. Prysmian Group içinde öncelikli bir ihracat merkezi olan ve 2014 yılında toplam 961.448.858 TL olan cirosunun %29'unu ihraç eden Türk Prysmian Kablo, Borsa İstanbul'da işlem görmektedir.

Daha fazla bilgi için:
www.prysmiangroup.com.tr
www.prysmianperformanstesti.com